

INGEBLIKT

MOER

In *Moer 2002/4* kondigt de redactie aan dat er voortaan slechts vier nummers per jaargang zullen verschijnen in plaats van zes. Redactieleden vinden (actieve leraren die op vrijwillige basis een bijdrage leveren) blijkt het grootste probleem te zijn...

In dit laatste nummer van jaargang 2002 lezen we twee bijdragen van dezelfde auteur. Corinne Sebregts opent met een artikel over de kracht van rolwisselend leren

bij begrijpend lezen van zaakvakteksten. Ze brengt verslag uit over de manier waarop een nieuwe methode op twee scholen voor het vmbo (zeg maar: technisch onderwijs) gebruikt wordt. Haar tweede bijdrage handelt over een testmethode waarmee de woordenschatbeheersing van leerlingen in het eerste jaar secundair onderwijs gemeten wordt. De rubrieken *Forum*, *Recensie*, *Aankondigingen* en *Leesvoer* dikken dit nummer verder aan.

TSJIP/LETTEREN

'Smaak' is het thema dat in *Tsijp/Letteren 12/4* (december 2002) aangekaart wordt. Het nummer opent met een algemeen artikel over smaakontwikkeling door Lilian van der Bolt. Joop Dirksen heeft het over de begeleiding van jongeren in hun smaakontwikkeling (zie ook *VONK 32/2*). Mede daarover sprak Hannie Humme met Jacques Dohmen, hoofdredacteur van *Querido Kinderboek*. Michel van der Maas gaat in op

de relatie tussen literatuur en film, met als uitgangspunt *De paardentekenaar* van Tim Krabbé. Over het verschil in smaak tussen kinderen en volwassenen die jeugdboeken beoordelen, handelt de bijdrage van Yolanda Kaufmann. Aan de hand van twee lange, verhalende gedichten heeft Wam de Moor het over smaakontwikkeling rond poëzie, zowel bij leerling als leraar. Tussendoor komen lezers en leerlingen aan

het woord die uiteenzetten wat zij mooi vinden en waarom. Los van het thema voerde Hannie Humme een gesprek met Philip Pullman, een Engelse jeugdboekenschrijver. *Leeswijzer* en *Agenda* zijn de hekkensluiters

van dit laatste nummer van *Tsijp/Letteren* uitgegeven door Biblion. Mogelijk wordt het tijdschrift overgenomen door een andere uitgever.

LEVENDE TALEN

Levende Talen Tijdschrift 3/4 (december 2002) bevat drie bijdragen over het vreemdetalenonderwijs. In het artikel 'Adviezen voor taalbeleid in het hoger onderwijs' gaan Elwine Halewijn e.a. in op de vraag hoe men in het hoger onderwijs rekening dient te houden met de aanwezigheid van allochtone studenten.

In *Levende Talen Magazine* 89/8 (december 2002) wordt o.m. aandacht besteed aan de

rol van grammatica in NT2-lessen, een discussiepunt bij uitstek. In de lespraktijk van Peter Donck bleek dat leerlingen die, naast een overvloedig taalaanbod, ook grammaticaonderwijs hadden gekregen, sneller vorderden en uiteindelijk een hoger niveau bereikten. De methodiek die hij hanteert, is gebaseerd op het principe van grammatica als 'zwakke interface', zoals dat in vakjargon heet.

LEESGOED

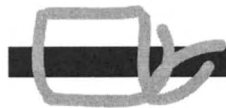
Leesgoed 29/8 staat deels in het teken van het jaarlijkse symposium over jeugdliteratuur aan de universiteit van Tilburg: 'de mondige (jeugd)literatuur'. Een eerste bijdrage is van Piet Mooren over onderzoek naar moppen en oude verhalen. Ludo Jongen schrijft een leuk stuk over verhalen vertellen; u kent ze allemaal wel, de moderne stadssagen en broodje-aapverhalen. Het artikel bevat naast een aantal websites (o.a. <www.broodjeaap.nl> en <www.meertens.nl>) ook een literatuurlijstje. Wie een voorbeeld van een geslaagde samenwerking tussen scholen en bibliotheek wil bekijken, moet zeker het stuk van Ymkje Swart lezen: een boeiend praktijkvoorbeeld uit Harderwijk. In de reeks 'buitenlandse instellingen op het gebied van lezen, kinde-

ren/ jongeren en onderzoek/onderwijs' een portret van het Venezolaans instituut Banco del Libro, het voorbeeld voor andere Zuid-Amerikaanse instituten. In *Boekidee* vindt u dit keer suggesties bij boeken over allerlei onderwerpen: veel prentenboeken en boeken voor jonge kinderen.

Nog vermelden dat NBD (Nederlandse Bibliotheek Dienst) en Biblion (in 2001 gefuseerd) sinds 16 december 2002 een nieuw adres hebben:

NBD/Biblion, Veursestraatweg 280
NL-2265 CL Leidschendam, Nederland
tel. 00-31-70-337 77 33
fax 00-31-70-337 78 99
E-MAIL info@nbdbiblion.nl

website <www.nbdbiblion.nl>.

Voor een abonnement in België moet u zich
nog steeds richten tot Swets Blackwell n.v.,

tel. (03)780 62 62.

(VG)

OPENBAAR

Openbaar 32/4 is een verderzetting van het vorige themanummer rond de maatschappelijke relevantie van literatuur. Frans Boenders, Bert De Munck, Freddy De Schutter, Mark Eyskens, Marcel Janssens, Herman Kakebeeke, Dirk Van Hulle, Jooris

Van Hulle en Willy Spillebeen hebben over het thema nagedacht. Hun bedenkingen vinden we terug in een aantal essays en interviews. Stof tot nadenken dus.

(VG)

CAHIERS OVER SCHRIJVERS

De VWS (Vereniging van West-Vlaamse Schrijvers) publiceert met de regelmaat van een klok al 37 jaar lang monografieën over West-Vlaamse schrijvers. Sedert 1965 al – in totaal verschenen reeds 212 nummers. Lay-out en vormgeving werden enkele jaren terug aardig opgefrist: elk cahier telt nu precies 48 bladzijden, heeft een rug en harde kaft, bevat een vijftal literaire illustraties en een bladzijde handschrift. Inhoudelijk is er telkens een gedegen inleiding op leven en werk van de behandelde auteur, een selectieve bloemlezing en een uitvoerige primaire en secundaire bibliografie.

In oktober 2002 verscheen cahier 212 over succesauteur Patrick Lagrou. Inleider en samensteller is recensente en KJV-promotor Jet Marchau. Het cahier biedt alvast een schat aan informatie voor de vele werkstukjes en boekbesprekingen van scholieren. Bovendien biedt het een kritische kijk en benadering op de jeugdliteratuur van Lagrou. Ook vroegere nummers kunnen vanzelfsprekend nog verkregen worden. De voor-

bije jaren verscheen er een cahier over o.m. de jeugdauteurs Bart Moeyaert, Katrien Seynaeve, Anne Provoost en Sylvie Vanden Heede. Binnenkort o.m. ook over Karel Verleyen. Andere ('volwassen') auteurs die recentelijk in de reeks werden behandeld, zijn o.m. Pieter Aspe, Hugo Claus, Jozef Deleu, Elisabeth Marain en Peter Verhelst. Een volledige lijst kan worden nagezien op de webpagina's van de VWS:

<www.geocities.com/vws_cahiers>.

Praktisch: de cahiers kunnen afzonderlijk besteld worden, maar handiger is natuurlijk als de (school?)bibliotheek zich abonneert op de reeks. Elke jaargang bestaat uit zes afleveringen.

Kostprijs: los nummer 5 euro; jaarabonnement 19 euro. Voor bestellingen kan u terecht op het VWS-secretariaat
Betferkerklaan 187, 8200 Brugge
tel. (050)39 14 74

E-MAIL ram.lam@compaqnet.be

(VG)

DE TWEEDE LEESLIJST

Jongeren die 'moeten' of 'willen' lezen, bibliothecarissen krijgen ze dagelijks over de vloer. Hoe kunnen ze een keuze maken uit het overweldigend aanbod van recente Vlaamse en Nederlandse literatuur? De Stedelijke Openbare Bibliotheek Gent reikt hen met *De tweede leeslijst* een hulpmiddel aan. In een fraai uitgegeven en door Mieke Lamiroy origineel vormgegeven brochure worden geschikte romans, poëziebundels, columns en essays kort toegelicht. Gegroepeerd in thema's als 'het gaat steeds beter', 'het leven zoals het is' en 'de één, de ander, samen' komen recente

publicaties (van 1998 tot 2002) aan bod, mét markering van een moeilijkheidsgraad.

De tweede leeslijst, een uitgave van de provincie Oost-Vlaanderen, is in pdf-formaat downloadbaar van <www.oost-vlaanderen.be> (publicaties) en kan daar ook on-line besteld worden. Indien u een of meerdere papieren versies wenst, kunt u contact opnemen met bibliotheekconsulent Patrick Van Damme Provincie Oost-Vlaanderen Gouvernmentsstraat 1, 9000 Gent tel. (09)267 72 59

E-MAIL patrick.van.damme@oost-vlaanderen.be

RETORIEK EN PRAKTIJK VAN HET SCHOOLVAK NEDERLANDS 2001

De conferentiebundel van de 15e conferentie *Het Schoolvak Nederlands* (Utrecht, 23-24 november 2001) is verschenen, onder redactie van Lidwien Derriks. De 37 bijdragen illustreren theorie, onderzoek en praktijk van het onderwijs Nederlands anno 2001. Volgende thema's komen aan bod: didactiek/zelfstandig leren; basisonderwijs; mondelinge taalvaardigheid; educatieve Mastersopleidingen; NT2 en taalbeleid; literatuur;

hoger onderwijs; vmbo; tweede fase; en 'Zorg om het schoolvak Nederlands'.

De bundel is uitgegeven door Academia Press (Gent) en wordt verdeeld via:

J. Story-Scientia bvba Wetenschappelijke Boekhandel

P. Van Duyseplein 8, 9000 Gent

tel. (09)225 57 57, fax (09)233 14 09

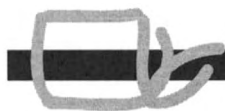
E-MAIL info@story.be, WEBSITE www.story.be

VAKDOSSIER 2002: NEDERLANDS

In 2005 worden in Nederland de programma's voor de centrale eindexamens havo/vwo (algemeen vormend onderwijs) herzien. In het kader van de beleidsvoorbereiding ervan heeft de SLO een reeks vakdossiers samengesteld. Dat voor Neder-

lands is nu verschenen (auteur: Helge Bonset). Het opent met een stand van zaken: hoe is het gesteld met de beoogde vernieuwingen van het vak Nederlands? Na een verslag van de bevraging van auteurs en uitgevers van schoolboeken volgt een

voorlopig voorstel tot herziening van de examenprogramma's. Een slotbeschouwing rondt deze publicatie af. Het vakdossier kan gedownload worden van <www.slo.nl> (voortgezet onderwijs, tweede fase/studie-

huis, herziening examenprogramma's havo/vwo, vak). Een gedrukt exemplaar kan besteld worden bij de auteur: h.bonset@slo.nl

NOVA ET VETERA

Nova et Vetera LXXX/1-2 (december 2002) is een dubbelnummer over 'leerplannen in de vuurlijn'. Vanuit diverse invalshoeken wordt een antwoord geformuleerd op de vraag of er nog toekomst is voor de leerplannen en hoe die er in de toekomst moeten uitzien. Komen aan bod: een stuk leer-

plangeschiedenis van het katholiek onderwijs, standpunten uit de Guimardstraat, een visie uit het officieel gesubsidieerd onderwijs, stemmen uit de leerplancommissie (o.a. nieuwe ontwikkelingen in het leerplan Nederlands door Mark Van Bavel) en uit de scholen.

IVO

Informatie Vernieuwing Onderwijs 89 (oktober-december 2002) is een themanummer over 'speciaal gedrag' van jongeren. In een overzichtsartikel beschrijft Peter van Vugt een tiental leerstoornissen en geeft hij hun profiel ook grafisch weer. In twee andere bijdragen staat de auteur uitgebreid stil bij migraine en autisme. Verder sprak IVO

(Karel Van den Eynde) met de voorzitter van Sprankel West-Vlaanderen (Hilde Poly-Dumelie) en de directeur van een West-Vlaamse middenschool (Philippe Vercoutere) over dysfasie. *Hoekje van IWE*, *Nieuws van St.A.M.* en *Infobank* zijn de vaste rubrieken.

VWL-IDEEËN

In *VWL-Ideeën 34/3* (jan.-feb. 2003) worden de volgende onderwerpen aangekaart: leraren eisen een stem (Ludo Frateur), waardering en status van de leraar (Martine Huyghe), sleutelen aan het bso (Herman

Gevaert), taalbeleid en bama-structuur (Herman Gevaert). *Scribofoon* bespreekt publicaties op het vlak van opleiding, opvoeding en algemeen culturele vorming.

WELWIJS

Welwijs 13/4 (december 2002) heeft het over: *De Leidraad*, een Gents netoverstijgend CLB-project voor leerlingbegeleiding (Hugo Van de Veire & Kathy Beuselinck); een rondetafel over gedragsproblemen (Laurent Thys); een nieuwe regelgeving over afwezigheden in het basisonderwijs (André Verdegem, Katty Houssiau & Evi Verduyck);

mannen in de kinderopvang (Jan Peeters) en een time-outwerking waarbij probleemjongeren tijdelijk uit de school worden genomen in Leuven (Marie-Thérèse Michel & Joke Dezeure). *Welwijs*, een recensie en *Agenda en documentatie* maken het nummer compleet.

GELUID VAN PAPIER

Tot voor een paar jaar was kopiëren uit beschermde werken verboden. Sinds 1998 mag het, onder bepaalde voorwaarden, waarvan het betalen van een vergoeding er één is. De elektronische nieuwsbrief *Geluid van papier* gaat dit najaar nader in op het kopiëren in het onderwijs. Wat mag (niet) en vooral: wat is een beschermd werk? Daar bestaan veel misverstanden over. En daar wil Repobel wat aan doen. Repobel vertegenwoordigt vijftien Belgische beheersvennootschappen van auteurs en uitgevers. Die groeperen schrijvers, journalisten, fotogra-

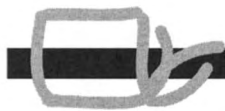
fen, illustratoren, auteurs van educatief-wetenschappelijke teksten, drama-auteurs, componisten en de uitgevers van kranten, tijdschriften, boeken en muziekpartituren. Repobel is de enige vennootschap die de kopierechten mag en moet beheren.

Geluid van papier is gratis te vinden op <www.reprobel.be>. Warm aanbevolen lectuur voor leerkrachten en directies. Wie een abonnement wil op deze elektronische nieuwsbrief, stuurt een mailtje naar: geluidvanpapier@reprobel.be

AD REM

Ad Rem 16/6 (2002) is een special over het bouwen aan persrelaties. Koen Van den Broeck geeft inzicht in de manieren waarop een organisatie aan zo'n relatie kan werken en welke methodieken, technieken en hulpmiddelen de woordvoerder daarvoor kan gebruiken. Na het wegruimen van een aan-

tal misverstanden legt hij uit wat de functie van woordvoerder precies inhoudt. Vervolgens beschrijft hij een traject om te evolueren van losse perscontacten naar een vaste relatie met de media. Een bibliografie, een checklist en definities sluiten dit speciale nummer af.

ONS ERFDEEL

Gelezen in *Ons Erfdeel* 45/5 (november 2002): Brugge revisited of de herrijzenis van een culturele metropool (Cyrille Offermans); koloniale herinneringen in Nederland 1980-2001 (Elsbeth Locher-Scholten); poëzie en proza van Ilya Leonard Pfeijffer (Rudi van der Paardt) met enkele gedichten toe; twintig jaar Anne Teresa de Keersmaeker (Pieter T'Jonck); ironie als zelfverdediging bij Henk Romijn Meijer (Wam de Moor); ontwikkelingen binnen de Vlaamse opinieweekbladen (Marc Hooghe); proza en poëzie van Erwin

Mortier (Paul Vincent) met aansluitend een fragment uit 'Sluiterijd' en enkele gedichten; een cultuurhistorische kijk op de spraaktechnologie (Frank van Eynde); het werk van kunstenaar Koen Vermeule (Ingeborg Walinga) en tot slot "Ik luisterde ter hoogte van hun heupen", gedichten gekozen door Jozef Deleu. De vaste rubrieken Culturele kroniek, Taal- en cultuurpolitiek en Publicaties zijn als vanouds rijk gestoffeerd.

Rita Rymenans & Veerle Geudens
p/a Universiteit Antwerpen
Departement Didactiek en Kritiek
Universiteitsplein 1
2610 Wilrijk
rita.rymenans@ua.ac.be
vgeudens@wanadoo.be